

CMS

**ÚMLUVA O OCHRANĚ STĚHOVAVÝCH DRUHŮ
VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ŽIVOČICHŮ (BONNSKÁ ÚMLUVA)**

www.cms.int

Co je to Bonnská úmluva?

Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (*Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals*) byla přijata 23. června 1979 v Bonnu (proto i zkrácený název Bonnská úmluva) a vstoupila v platnost 1. listopadu 1983.

Základním cílem Úmluvy je ochrana stěhovavých druhů živočichů, a to nejen ptáků, ale i savců, ryb a bezobratlých ve všech areálech jejich výskytu, včetně míst odpočinku na migračních cestách, což vyžaduje koordinovanou mezinárodní spolupráci.

Do 31. 10. 2006 přistoupilo k Úmluvě 98 států. Smluvní stranou je také Evropské společenství. Sekretariát úmluvy sídlí v Bonnu.

Jak se prostřednictvím Bonnské úmluvy zajišťuje ochrana stěhovavých živočichů?

Úmluva se snaží zabezpečit ochranu stěhovavých druhů a jejich stanovišť třemi způsoby:

1. zajištěním přísné ochrany kriticky ohrožených druhů,
2. podporou uzavírání dohod a memorand, které rozvíjejí úzkou spolupráci areálových států a zabezpečují ochranu konkrétního druhu či skupiny druhů,
3. podporou společných výzkumných projektů, týkajících se stěhovavých druhů.

K čemu slouží přílohy Bonnské úmluvy?

Nedílnou součástí textu Úmluvy jsou dvě přílohy, které zahrnují seznam druhů živočichů, na něž se Bonnská úmluva vztahuje.

Příloha I uvádí stěhovavé druhy, které jsou ohroženy v celém areálu svého rozšíření nebo na jeho významné části. Státy, na jejichž území zasahuje areál těchto druhů, se musí snažit chránit a tam, kde je to možné, obnovovat ta stanoviště druhů, která jsou významná pro odvrácení nebezpečí jejich vyhynutí. Na seznamu Přílohy I je z našich druhů uveden např.

orel mořský a drop velký.

Pro druhy uvedené v **Příloze II** se uzavírají mezinárodní dohody, které mají zaručit péči o síť stanovišť vhodně disponovaných vzhledem k tahovým cestám. V současné době existuje šest těchto mezinárodních dohod, které se vztahují k zachování jednoho nebo více druhů stěhovavých živočichů. Z hlediska ČR je významná *Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů EUROBATS* a *Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (AEWA)*.

Česká republika je smluvní stranou obou uvedených dohod.

Pro záchranu vybraných druhů stěhovavých živočichů zavádí Bonnská úmluva tzv. *Memoranda porozumění*. V současné době (2006) existuje osm memorand. Z hlediska České republiky je významné *Memorandum porozumění o ochraně středoevropské populace dropa velkého (Otis tarda)*. Přijetí tohoto memoranda ČR je ve fázi příprav.

Jak plní své povinnosti Česká republika jako smluvní strana Bonnské úmluvy?

Česká republika se stala smluvní stranou Bonnské úmluvy 1. 5. 1994, ve stejném roce byl text úmluvy vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 127/1994 Sb. Za naplňování Bonnské úmluvy zodpovídá v souladu s usnesením vlády ČR Ministerstvo životního prostředí, kontaktním místem je odbor mezinárodní ochrany biodiverzity. Do aktivit souvisejících s naplňováním cílů Úmluvy jsou ovšem zapojeny nejen vládní a odborné státní instituce (AOPK ČR, správy národních parků a CHKO) ale i mnohé nevládní organizace (Česká společnost ornitologická, Česká společnost pro ochranu netopýrů aj.). Prostřednictvím spolupráce uvedených vládních a nevládních organizací a pomocí legislativních nástrojů Česká republika chrání stěhovavé druhy a jejich stanoviště a spolu s areálovými státy Úmluvy a jednotlivých Dohod se podílí na realizaci výzkumných projektů (např. Mezinárodní sčítání ptáků).

Jaké jsou orgány Bonnské úmluvy?

Orgány Ramsarské úmluvy jsou:

- Zasedání konference smluvních stran, která se konají v tříletém cyklu
- Stálý výbor
- Vědecká rada
- Sekretariát

Kde najít informace?

<http://www.cms.int>

<http://www.env.cz>

<http://www.eurobats.org>

<http://www.unep-aewa.org>

Oficiální stránky Bonnské úmluvy

Oficiální stránky Ministerstva životního prostředí

Oficiální stránky EUROBATS

Oficiální stránky AEWA

